

această formă și ar fi fost compuse în proză, patosul eroic ar fi scăzut, iar noi le-am fi perceput ca simple basme ⁵².

Versul baladei populare românești se deosebește complet de versul bilinei. Aci și-a spus cuvîntul și perioada istorică mai nouă, căreia îi aparțin baladele ce s-au păstrat pînă în zilele noastre. Versul baladei populare românești are și ritm și rimă; rimele baladelor sînt de obicei perechi:

« Colo, sub umbra de fag
Șade Gruia lui Novac,
Gruia șade-ngîndurat,
Iar Novac i-a cuvîntat:

« Măi, tu, Gruie, fiul meu,
Nu-mi place năravul tău,
..... »
(Gruia în Țarigrad) ⁵³.

Putem întîlni însă și monorime:

« El la tîrg se îndrepta,
Mamei lui se arăta,
Iar bătrîna lăcrima

Și cu jale cuvînta:
..... »
(Vulcan) ⁵⁴.

Ritmul este trohaic, ca în toate poeziile populare românești, iar versul baladei este mult mai scurt (5—6, 7—8 silabe) decît versul bilinei (12—13, 13—14 și chiar 16 silabe în vers), care, împreună cu rima și ritmul, imprimă baladei populare românești o deosebită vigoare.

Referindu-ne la tematica bilinelor, am afirmat că diferite teme oglindesc diferite perioade din istoria poporului rus. Începînd încă din veacul al IX-lea conținutul bilinelor s-a schimbat îmbogățindu-se cu fiecare nouă perioadă istorică; fiecare epocă, într-o măsură sau alta, s-a oglindit în eposul popular rus. Despre limbă însă nu putem afirma același lucru. Bilinele ne sînt cunoscute numai în forma în care au fost culese în secolul al XIX-lea, așa că limba va reflecta, în special, vorbirea țărănimii din această epocă, păstrînd foarte puține trăsături arhaice ⁵⁵. În biline, spre deosebire, de exemplu, de *Cîntecele oastei lui Igor*, nu vom întîlni cuvinte necunoscute, fondul de cuvinte oglindind limba epocii culegerii lor. Ceea ce este specific limbii bilinelor sînt multe construcții sintactice învechite (o anumită ordine a cuvintelor în vers, diferite inversiuni, particule, întrebuițarea unui mare număr de epitete etc.).

Limba baladelor populare românești nu se deosebește cu nimic de limba creației populare contemporane, nepăstrînd forme arhaice; limba baladelor este limba simplă vorbită de popor.

Vorbînd de compoziția bilinelor și baladelor s-a arătat că majoritatea baladelor, doinelor și cîntecelor populare românești încep cu un anumit vers (« Frunză verde... »), care se explică prin sentimentele poporului român față de natură, prin dragostea lui nemărginită față de patrie, prin legătura strînsă dintre om și natură. Nu ar fi lipsit de interes un studiu comparativ între bilină și baladă din acest punct de vedere — locul naturii în biline și balade, legătura dintre popor și natura patriei.

În biline nu vom întîlni descrieri de natură, iar dacă întîlnim ele vor fi foarte scurte; în biline nu se simte acea legătură indisolubilă care există între eroii baladei populare românești și natură. Acest fenomen își are explicarea sa: toți bogatirii au trăit la curtea eneazului, în timp ce voinicii baladelor

⁵² Vezi și P. D. Uhov, *Русская былевая поэзия*, în *Былины*, Moscova, 1957, p. 37.

⁵³ *Antologie de literatură populară*, vol. I, Ed. Acad. R.P.R., 1953, p. 320.

⁵⁴ Vasile Alecsandri, *Poesii populare ale Romînilor*, Buc., 1866, p. 137.

⁵⁵ Vezi și *Русское народное поэтическое творчество*, Moscova, 1954, p. 258.